

En täljstenshistoria

Kisitälsteningen är unik i världen. Tjock, relativt lätt att skära i och kan hittas i fantastiska färger: allt från klar vit till grå och rosa, från gul och krämfärgad till svart. Täljstenen kan omarbetas till hantverk från 2cm till över 2 meter.

Gruvdrift

Enligt geologiska undersökningar finns det ca 22 miljarder ton täljsten i Kisiikullarna. All utvinning av stenen är gjord för hand med hammare, hackor och mejslar. Stenarna huggs till ungefär rätt storlek med machetes, yxor och sågar, som sedan bärs ut ur gruvorna. Olika gruvor har olika färger och kompaktitet på stenarna. Hantverkarna själva brukar gå ner i gruvorna för att själva hitta den storlek de vill ha.

Stensnide

Snideriet görs helt för hand med machetes, knivar, mejslar och bågfilar. Verktygen är ofta improviserade och gjorda av lokala återanvända material.

De flesta män och kvinnor runt byn Tabaka, där det mesta av täljstensproduktionen utförs, vet hur man snider täljstenen. De flesta lär sig genom att titta på sina föräldrar och släktingar jobba med sten. De gör en grov utsnidning som sedan slutförs av andra.

Slipning

Slipning kallas tvättning pga. att det är gjort i vatten **med våt- och torr sandpapper**. Detta är ett väldigt arbetspåfrestande jobb och utförs mestadels av kvinnor.

Dekoration

Beroende på designen, kan en bit lämnas "neutral", vilket menas att den visar upp färger som stenen har från början, eller så kan den bli dekorerad. Färgen appliceras då på stenen, svarta mönster blir ditsatta av t.ex. en speciell penna, och detaljerade vita mönster blir sedan etsade in i passande färg. Vissa färger bleknar med tiden, och därför använder Kisac bara vattenbaserade färger av högsta kvalitet.

Polering

Till sist så polerar man den färdiga produkten. På grund av kvalitén på stenen, och arbetet med sandpapperet, så får den färdigställda produkten en väldigt unik och intensiv glans.